

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา แบบหาความสัมพันธ์ (descriptive correlation research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา พฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวของผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อ การดื่มแอลกอฮอล์ในผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อ และความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวของผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อมีพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ ในผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อ ที่รับบริการในคลินิกบำบัดสุรา โรงพยาบาลหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ซึ่งคำนวณจากประชากรผู้มารับบริการในคลินิกบำบัดสุรา ปีงบประมาณ 2549 ในช่วงเดือนตุลาคม 2548 ถึง กันยายน 2549 จำนวน 70 คน คำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane อ้างในประกาย วิโรจน์กุล, 2548) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน ที่มีคุณสมบัติตามกำหนด และได้เก็บข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน

เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาได้นำมาใช้โดยไม่ได้ดัดแปลง จากแบบประเมินพฤติกรรมการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่น ของชินานาญ จิตดารมณ (2545) ที่สร้างและดัดแปลงจากกรอบแนวคิดการฝึกพ่อแม่ให้มีประสิทธิภาพ ของกอร์ดอน (Gordon, 2000) จำนวน 28 ข้อ ซึ่งผ่านการตรวจสอบหาความตรงตามเนื้อหาได้ 0.84 ผู้ศึกษานำมาใช้โดยไม่ได้อดัดแปลง จึงไม่ได้หาความตรงของเนื้อหาซ้ำและนำมาคำนวณหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้เท่ากับ 0.81 และแบบประเมินพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ (AUDIT) เป็นแบบประเมินที่องค์การอนามัยโลกได้พัฒนาขึ้น และแปลเป็นภาษาไทยโดย สาทิร อัยฉางค์กรชัย (2547) ซึ่งเป็นแบบสอบถาม แบบให้ผู้ตอบตอบเอง (self-administered) ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้ ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัว ศาสนา ระยะเวลาการดื่ม บหบาท ในครอบครัว และสถานภาพในครอบครัว ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง วิเคราะห์โดยใช้

สถิติเชิงพรรณนา และหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

ผลการศึกษา

1. ผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อมีพฤติกรรมสื่อสารในครอบครัวโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับพฤติกรรมสื่อสารในครอบครัวรายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมสื่อสารในครอบครัว ด้านพื้นฐานการเข้าใจบุคคล ด้านการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเอง และด้านการสื่อสารความรู้สึกและร่วมกันแก้ปัญหา มีระดับการสื่อสารอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อมีพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบติด ส่วนใหญ่มีความถี่ของการดื่มแอลกอฮอล์ 4 ครั้ง ขึ้นไปต่อสัปดาห์ โดยจะดื่มสุราครั้งละ 1 แบนขึ้นไป ดื่มสเปย์ เบียร์ ครั้งละ 1-1.5 กระป๋อง มีการรับรู้ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา ได้แก่ ไม่สามารถหยุดดื่มได้หลังจากดื่มแล้ว ไม่ได้ทำสิ่งที่ควรทำตามปกติ เพราะมัวแต่ดื่มสุรา ต้องรีบดื่มสุราทันทีในตอนเช้าเพื่อที่จะได้ดำเนินชีวิตตามปกติ หรือถอนจากอาการเมาค้าง จากการดื่มหนักในคืนที่ผ่านมา รู้สึกโกรธ เสียใจ เนื่องจากทำบางอย่างลงไปขณะดื่มสุรา ไม่สามารถจำได้ว่าเกิดอะไรขึ้น ในคืนที่ผ่านมา เพราะว่าได้ดื่มสุราเข้าไป ในช่วง 1 ปีที่แล้ว ตนเองหรือคนอื่นเคยได้รับบาดเจ็บ ซึ่งเป็นผลมาจากการดื่มสุรา และรับรู้แพทย์ หรือบุคลากรทางการแพทย์ เพื่อนฝูงญาติ พี่น้อง แสดงความเป็นห่วง ต่อการดื่มสุราของผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อ ในช่วง 1 ปีที่แล้ว

3. ผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อมีพฤติกรรมสื่อสารในครอบครัวโดยรวม มีความสัมพันธ์ด้านลบ กับพฤติกรรมดื่มแอลกอฮอล์ในระดับต่ำมาก ($r = -.21, p < .05$) และพฤติกรรมสื่อสารในครอบครัวรายด้าน ได้แก่ ด้านพื้นฐานการเข้าใจบุคคล ด้านการสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเอง และ ด้านการสื่อสารความรู้สึกและร่วมกันแก้ปัญหา มีความสัมพันธ์ทางด้านลบกับพฤติกรรมดื่มแอลกอฮอล์ ในระดับต่ำมากเช่นเดียวกัน ($r = -.21, r = -.27, r = -.23, p < .05$ ตามลำดับ) และพฤติกรรมสื่อสารในครอบครัว ด้านการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อ ($r = -.17, p < .05$)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษาพบว่าผู้ที่เป็โรคติดสุรา มีพฤติกรรม การสื่อสารในครอบครัวโดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และจากการวิเคราะห์ข้อคำถามรายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมี พฤติกรรม การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพไม่ดี ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ ดังนี้

1. ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการวางแผนจัดกิจกรรมการพยาบาล การสอน การแนะนำ การให้สุขภาพจิตศึกษา ด้านการส่งเสริมการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในครอบครัว ของผู้ที่เป็โรค ติดสุราที่อยู่ในสถานบริการพยาบาลและในชุมชน
2. ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการสื่อสารที่มี ประสิทธิภาพในครอบครัว ในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการดูแล การบำบัดครอบครัว ที่มีปัญหาจาก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะในครอบครัวที่มีผู้ที่เป็โรคติดสุรา อย่างมีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

จากผลการศึกษา ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ของพฤติกรรม การสื่อสารในครอบครัวกับพฤติกรรม การ ดื่มแอลกอฮอล์ในแต่ละเพศ และมีขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่ขึ้น ทั้งในระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ
2. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ของพฤติกรรม การสื่อสารในครอบครัว ระหว่างผู้ที่ เป็โรคติดสุรากับสมาชิกคนอื่นๆ ในครอบครัว
3. ควรมีการพัฒนาโปรแกรมการฝึกทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในครอบครัว และนำโปรแกรมที่ได้ไปใช้กับผู้ที่เป็โรคติดสุรา ที่มีระดับการสื่อสารในครอบครัวที่มี ประสิทธิภาพไม่ดี